

ÖZET

Astımı olan kişilerde %40-90 oranında, allerjik rinitlilerde %40, sağlıklı toplumda ise %3-11 oranında egzersize bağlı astım bildirilmektedir.

Çalışmaya Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Allerji Bilim Dalı'nda 30 astım, 32 allerjik rinit ve 20 astım-allerjik rinit ile izlenen olgu ve çevre okullarda öğrenim gören sağlıklı 31 kontrol grubu alındı.

Spirometre ile egzersiz öncesi solunum fonksiyon testi yapıldı. Olgu ve kontrol grubuna egzersize bağlı bronşial hiperreaktivitenin saptanması amacıyla modifiye Bruce protokolüne göre koşu bandında egzersiz testi yaptırıldı. Egzersiz sonrası spirometri ile 1-3-6-10-15-20-30-60 dakikalarda solunum fonksiyon testi yapıldı. FEV1 veya PEF'de en az %15 azalma veya FEF₂₅₋₇₅'de en az %25 azalma saptanması halinde test anlamlı olarak kabul edildi.

Astımlı olguların %50'sinde, allerjik rinitli olguların %34,4'ünde, allerjik rinit ve astım birlikteliği olan olgular %35'inde kontrol grubunun %3,2'sinde egzersize bağlı bronkospazm varlığı saptandı.

İstatistiksel değerlendirmeler, SPSS 10.0 paket programında yapıldı. χ^2 , Fisher's Exact Test (Fisherin kesin χ^2 testi), Kruskal-Wallis ve Pearson korelasyon analizi ile değerlendirildi.

Boy uzunluğunun, solunum fonksiyon testi değerlerine pozitif yönde etki eden en önemli parametre olduğu saptandı.

İlk 6 ay anne sütü kullanımının egzersize bağlı bronkospazm gelişimini azaltması açısından karşılaştırıldığında bir farklılık saptanmadı.

Ailede sigara içiciliğinin egzersize bağlı bronkospazm gelişimini artırması açısından karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılık saptanmadı.

Egzersize bağlı bronkospazm saptanan olgular ile egzersize bağlı bronkospazm saptanmayan olguların Ig E ve eozinofil düzeyleri karşılaştırıldığında anlamlı bir fark saptanmadı.

Astım ve allerjik rinitli obez olgularda egzersize bağlı bronkospazm gelişmesinde obezitenin etkisi görülmemesine rağmen allerjik rinit-astım birlikteliği olan grupta obez olanlarda egzersize bağlı bronkospazm sıklığının daha az görüldüğü saptandı.

Astım, allerjik rinit, astım-allerjik rinitlilerde egzersize bağlı bronkospazmın sık saptandığı bulunmuştur. Egzersize bağlı bronkospazmın araştırılmasında koşu bandı ile egzersiz provakasyon testinin yapılması uygun olduğu saptanmıştır. Allerjik rinitli hastaların

önemli bir kısmında solunum yollarına ait semptomlar olmasa bile bronşial hiperreaktivite geliştiği saptanmıştır.

Tek yol tek hastalık tanımı nedeni ile allerjik rinitli olguların istirahat SFT'leri ve koşu bandında 1-3-6-10-15-30-60 dakikalarda egzersiz yaptırdıktan sonra bakılan SFT değerleri bronkospazmın ve bronşial hiperreaktivitenin erken dönemde yakalanmasında gerekli olduğu düşünülmüştür.